

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/1598/2023.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Bfv.III.366/2022/9. számú végzése alaptörvényellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. A jogi képviselővel (dr. Gaudi-Nagy Tamás ügyvéd) eljáró indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján nyújtott be alkotmányjogi panaszt.
- [2] Az indítványozó által kifogásolt ügy lényege a következő.
- [3] A Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság a 2021. április 23-án kihirdetett 2.B.XXI.384/2021/12. számú ítéletével az indítványozót felfegyverkezve elkövetett közösség tagja elleni erőszak büntetében [Btk. 216. § (2) bekezdés, (3) bekezdés *b* pont] és súlyos testi sértés büntetékének kísérletében [Btk. 164. § (1) és (3) bekezdés] mondta ki bűnösnek. Ezért őt a bíróság halmazati büntetésül 6 évi börtönbüntetésre és a közügyektől 7 évi eltiltásra ítélte.
- [4] Az elsőfokú ítélet ellen az ügyészség a büntetés súlyosítása, az indítványozó felmentés, védője a tényállás megalapozatlansága, a bűnösség kimondása és a büntetések kiszabása okán elsődlegesen felmentés, másodlagosan enyhítés érdekében jelentett be fellebbezést.
- [5] A kétirányú fellebbezések alapján eljáró Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2021. november 18-án meghozott 28.Bf.9028/2021/25. számú ítéletével a vádlott terhére rótt, az emberi méltóság és egyes alapvető jogok elleni bűncselekményt közösség tagja elleni erőszak büntetékének nevezte meg és a kiszabott szabadságvesztés tartamát 5 évre, a közügyektől eltiltás tartamát 5 évre enyhítette. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét érdemben helybenhagyta.
- [6] A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási szabályok megtartásával folytatta le az eljárást, az elsőfokú ítélet tényállásának részbeni megalapozatlanságát a tényállás pontosításával kiküszöbölte. Megállapította, hogy az

elsőfokú bíróság valamennyi bizonyítékot egyenként és egymással összevetve is értékelte, valamint indokolási kötelezettségének is maradéktalanul eleget tett. A védelmi fellebbezésben foglaltakra reagálva vizsgálta és megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az indítványozó által elkövetett cselekményt a jogszabályoknak és az ítélkezési gyakorlatnak megfelelően minősítette közösség tagja elleni erőszak bűntettének.

- [7] A bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen az indítványozó védője terjesztett elő felülvizsgálati indítványt elsődlegesen a határozatok megváltoztatása és az indítványozó felmentése, másodlagosan a kiszabott büntetés jelentős enyhítése, intézkedés alkalmazása érdekében.
- [8] A Kúria a 2023. január 31-én meghozott Bfv.III.366/2022/9. számú végzésével a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta. Kifejtette, hogy a felrótt bűncselekmény jogi értékelése kapcsán az eljárt bíróságok – az ítélkezési gyakorlat és az Alkotmánybíróság gyakorlata alapján – helyesen jutottak arra a jogkövetkeztetésre, hogy az indítványozó magatartása szerinti cselekmény a közösség tagja elleni erőszak bűntettének minősül.
- [9] 1.2. Az indítványozó ezt követően alkotmányjogi panaszt nyújtott be a Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság 2.B.XXI.384/2021/12. számú, a Fővárosi Törvényszék 28.Bf.9028/2021/25. számú ítélete és a Kúria Bfv.III.366/2022/9. számú végzése ellen.
- [10] Indítványában az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése, IV. cikk (1) bekezdése, IX. cikk (1) bekezdése, XXVIII. cikk (1) bekezdése és a 28. cikk sérelmére hivatkozva kérte a bírósági döntések megsemmisítését.
- [11] Álláspontja szerint a bíróságok az Alaptörvény 28. cikkének megsértésével helytelenül, céljával ellentétesen alkalmazták a jogszabályokat, helytelenül minősítették az elkövetett cselekményt közösség tagja elleni erőszaknak és a választott jogértelmezéssel megsértették az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdését és a IV. cikk (1) bekezdését. Az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése alapján a bíróságnak különösen gondosan és feltétlenül arányosan kellett volna megítélnie a véleménynyilvánításhoz való jog megsértése esetén az indítványozó szabadságának korlátozását, mely kötelező értékelésnek nem tett eleget, ezzel sértve az Alaptörvény IV. cikk (1) bekezdését.
- [12] 2. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján mindenekelőtt az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az Alkotmánybíróság ennek megfelelően tanácsban eljárva először azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e a törvényben előírt befogadhatósági feltételeknek.
- [13] 2.1. Az indítványozó az Abtv. 27. §-ára hivatkozva terjesztett elő alkotmányjogi panaszt.

- [14] Alkotmányjogi panaszt az Abtv. 30. § (1) bekezdése alapján hatvan napon belül lehet benyújtani, az indítvány határidőben érkezett. Az indítványozó jogi képviselő útján jár el, aki a meghatalmazását csatolta.
- [15] Az alkotmányjogi panasz az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében foglalt határozott kérelem feltételeinek az Alaptörvény IV. cikk (1) bekezdése vonatkozásában megfelel. Az indítvány az Alkotmánybíróság hatáskörére és az indítványozó jogosultságára vonatkozó hivatkozást tartalmaz, megjelöli az Alaptörvény megsértett rendelkezését, illetve a sérelmezett bírói döntéseket, indokolja azok Alaptörvénybe ütközését és kifejezetten kéri a megsemmisítésüket.
- [16] Ezzel szemben az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése, a IX. cikk (1) bekezdése, a XXVIII. cikk (1) bekezdése és a 28. cikk sérelmét állító része nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* és *e)* pontjában, valamint a 27. §-ban meghatározott feltételeknek.
- [17] Az indítvány ebben a részében kizárólag az Alaptörvény rendelkezését jelöli meg, azonban nem tartalmaz alkotmányjogilag értékelhető indokolást arra nézve, hogy a megjelölt rendelkezések pontosan miért és milyen összefüggésben sérültek volna. Mindezek a hiányosságok az Abtv. rendelkezései és az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata alapján az indítványi elem érdemi elbírálásának akadályát képezik {vö. legutóbb 3473/2023. (XI. 7.) AB végzés, Indokolás [19]; továbbá 3019/2023. (I. 13.) AB végzés, Indokolás [23]–[24]; 3244/2022. (V.18.) AB végzés, Indokolás [16]; 3548/2021. (XII. 22.) AB végzés, Indokolás [44]; 3149/2016. (VII. 22.) AB végzés, Indokolás [27]}.
- [18] Az Alkotmánybíróság mindezen felül jelen ügyben is rámutat a következőkre.
- [19] Az Alaptörvény I. cikke a jogalkotó és a jogalkalmazó számára fogalmaz meg alkotmányossági kritériumokat, amelyekre hatásköreik gyakorlása során tekintettel kell lenniük, illetve az Alaptörvényben foglalt alapjogok állított sérelme kapcsán indult alkotmányossági vizsgálat kereteit jelöli ki, így alkotmányjogi panasz az Alaptörvény ezen cikkének sérelmére alapozottan – tekintettel az Abtv. 27. § (1) bekezdés *a)* pontjában írt feltétel fennállásának hiányára – nem terjeszthető elő {vö. 3548/2023. (XII. 21.) AB végzés, Indokolás [18]; 3292/2022. (VI. 10.) AB végzés, Indokolás [22]; 3367/2022. (VII. 25.) AB végzés, Indoklás [20]}.
- [20] Az Alaptörvény 28. cikkében foglalt, a bíróságoknak címzett jogértelmezési szabály pedig szintén nem tekinthető olyan Alaptörvényben biztosított jognak, amelynek sérelmére önmagában hivatkozva alkotmányjogi panaszt lehetne benyújtani {vö. 3286/2023. (VI. 15.) AB végzés, Indokolás [27]; 3466/2020. (XII. 22.) AB határozat, Indokolás [23]; 3084/2012. (VII. 26.) AB végzés, Indokolás [6]}, továbbá az indítványozó érvelése sem hozható összefüggésbe a 28. cikkben megfogalmazott követelményekkel.

- [21] 2.2. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján a továbbiakban azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz az Abtv. 27. § és 29. §-ában foglalt tartalmi feltételeket kimeríti-e.
- [22] Az indítványozó az alapügyben a büntetőjogi felelősségéről döntést hozó első- és másodfokú ítéletet, valamint a Kúria felülvizsgálati eljárásban hozott – a jogerős ítéletet hatályában fenntartó – végzését támadta, mely döntések az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasz tárgyai lehetnek.
- [23] Az indítványozó az alkotmányjogi panasz előterjesztését megelőzően a jogorvoslati lehetőségeit kimerítette. Az egyedi ügyben érintettség megállapítható, mivel az indítványozó az alkotmányjogi panasszal támadott ügyekben vádlott volt.
- [24] 2.3. Az Abtv. 29. §-a szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.
- [25] Az indítványozó az Alaptörvény IV. cikk (1) bekezdésének sérelmére hivatkozott azzal összefüggésben, hogy ügyében a bíróságok helytelenül minősítették a cselekményét közösség tagja elleni erőszaknak, s a szabadságvesztés büntetés kiszabása során különösen gondosan és feltétlenül arányosan kellett volna megítélniük a véleménynyilvánításhoz való jog megsértése esetén az indítványozó szabadságának korlátozását, mely kötelező értékelésnek nem tettek eleget.
- [26] Az Alkotmánybíróság az indítványozó érvelésével kapcsolatban a következőkre mutat rá.
- [27] Az iratokból kitűnően kétségtelen, hogy az első- és másodfokú bíróság, valamint a Kúria is részletesen foglalkozott az indítványozó által elkövetett bűncselekmények minősítésével. E körben a bíróságok az indítványozó által kifogásolt közösség tagja elleni erőszak büntette megállapíthatóságának törvényi feltételeit nem csupán a Be. és a következetes ítélkezési gyakorlatnak megfelelően, hanem az Alaptörvény rendelkezései és az Alkotmánybírósági gyakorlat figyelembevételével állapították meg (vö. elsőfokú ítélet, Indokolás [35]–[44], másodfokú ítélet, Indokolás [19]–[26], a Kúria végzése, Indokolás [58]–[157]).
- [28] A Kúria a minősítés törvényességének vizsgálatakor mindezen felül kifejezetten figyelemmel volt az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára, a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára, az Európai Unió Alapjogi Chartájára és az Emberi Jogok Európai Egyezményére is (vö. a Kúria végzése, Indokolás [27]–[43]).
- [29] Szintén az iratokból kitűnően az első- és másodfokú bíróság is részletes – a büntetékiszabás törvényi elveiből következő – indokát adta a szabadságvesztés büntetés kiszabásának (vö. elsőfokú ítélet, Indokolás [45]–[48]; másodfokú ítélet, Indokolás [28]–[32]). A Kúria a felülvizsgálati eljárás során pedig kifejtette, hogy törvényes minősítés mellett, más anyagi jogszabálysértés hiányában, önmagában a kiszabott büntetés mértékének felülvizsgálatára (miért) nincs törvényi lehetősége (vö. a Kúria végzése, Indokolás [159]–[161]).

- [30] Az indítványozó alkotmányjogi panasza az Alaptörvény IV. cikk (1) bekezdésének sérelme címén valójában és kizárólag az indítványozó számára kedvezőtlen bírói döntés tartalmi, törvényességi szempontú kritikája. Az indítványozónak a bírói döntés ellenében felhozott kifogásai törvényességi, szakjogi tárgyúak, a bírói mérlegelés támadását célozzák.
- [31] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány egyik elemében sem állított bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet, illetve alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem vetett fel, következésképpen nem teljesítette az Abtv. 29. §-ában meghatározott befogadhatósági feltételt.
- [32] 3. Ekként az Alkotmánybíróság az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* és *h)* pontja alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (2) és (3) bekezdésére is, az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2024. február 6.

Dr. Czine Ágnes s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
alkotmánybíró

Haszonicsné Dr. Ádám Mária s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró